

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2002

Núm. 49

Presidència
de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa

Sessió celebrada dia 21 de novembre del 2002

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. COMPAREIXENÇA RGE núm. 3525/02, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, adscrits al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre l'estudi "El futur de la memòria". 706

II. PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 3028/02, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a la presència de totes les llengües oficials de l'Estat en les webs dels organismes oficials de l'Estat. 718

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui tarda i els deman en primer lloc si es produeixen substitucions.

LA SRA. FULLANA I FIOI:

Sebastiana Fullana Fiol substitueix Joan Marí Tur.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. No n'hi ha més?

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Antoni Alorda substitueix Maria Antònia Vadell.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alorda.

I. Compareixença RGE núm. 3525/02, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, adscrits al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre l'estudi "El futur de la memòria".

Passam al primer punt de l'ordre del dia, que consisteix en la compareixença RGE núm. 3525/02, presentada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports adscrits al Grup Parlamentari Popular, mitjançant la qual sol·liciten la compareixença del conseller d'Educació i Cultura per tal d'informar sobre l'estudi "El futur de la memòria". Ens acompanya el conseller d'Educació i Cultura, Sr. Damià Pons, a qui donam la benvinguda, i també al Sr. Pere Muñoz, director general de Cultura.

Té la paraula el Sr. Conseller d'Educació i Cultura.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, faré una intervenció, en principi una mica de presentació global d'aquest document, i a la vegada és present en aquesta sessió de la Comissió d'Educació, Cultura i Esports el Sr. Pere Muñoz, director general de Cultura, que podrà explicar amb més detall que jo possibles preguntes que puguin formular tots vostès amb posterioritat a la meua presentació.

La primera cosa que voldria dir és que hem de situar aquest document, titulat genèricament "El futur de la memòria", en una línia d'actuació que ha anat impulsant la conselleria al llarg d'aquesta legislatura, i ho ha fet conjuntament amb l'entitat Sa Nostra, Fundació Sa Nostra en un moment determinat, que és una línia d'actuació orientada a fer anàlisis de la situació cultural de les Illes Balears en les seves diferents variants i a intentar col·laborar en contribuir a millorar els mecanismes de gestió i els instruments de gestió existents a les Illes Balears de

tots els equipaments culturals i de les activitats culturals en general.

La primera iniciativa va ser la creació de l'espai de formació cultural, que està ubicat físicament a la Casa de Cultura, entrant a mà dreta hi ha un espai en el qual s'hi pot trobar una biblioteca de llibres que fan referència a la gestió cultural; en aquests moments hi deu haver uns 300 títols diferents i anam adquirint títols nous que van apareixent al mercat, per tal que qualsevol persona que vulgui informar-se, aprendre, reflexionar sobre la gestió cultural en un sentit genèric allà trobi una documentació. Després és possible des d'allà l'accés a Internet i, des d'Internet, a les diferents pàgines relacionades amb la gestió cultural en un sentit genèric, pàgines de les quals donam compte en un directori especialment explicitat, i des d'aquest espai de formació cultural s'han anat impulsant una sèrie d'iniciatives que normalment es concreten en la celebració d'unes jornades o un seminari i amb la seva corresponent publicació posterior. D'una banda es varen fer unes jornades d'anàlisi de la situació teatral que varen donar origen a una publicació; lògicament la publicació recull les intervencions que s'han anat produint al llarg de les jornades. S'ha fet una publicació que serà objecte d'un seminari posteriorment, l'autor de la qual és el Sr. Isidor Marí i que tracta sobre el tema de la interculturalitat i la interconnexió a través de la interculturalitat del que podríem dir identitat cultural del país amb possibles presències generades pels fluxos migratoris i, a la vegada, per les dinàmiques que produeix la globalització. Després hi va haver un curs sobre organització d'exposicions, que també ha donat origen a una publicació, i pròximament hi ha prevista la realització d'un curs sobre gestió d'equipaments culturals i un altre curs sobre gestió dels drets, evidentment d'autor, bibliogràfics i fonogràfics en un moment en què el tema dels drets d'autor és objecte d'un cert debat fins i tot internacional.

És en el context d'aquesta línia d'actuacions on hem de situar "El futur de la memòria". A més a més hi ha hagut dues publicacions ja, perdó, una publicació que és el resultat d'un treball fet, que és l'inventari i la publicació tant en paper com a Internet en pàgina web dels equipaments culturals existents a les Illes Balears, inventariats municipi per municipi i descrits municipi per municipi. L'anterior legislatura el Consell de Mallorca i Sa Nostra havien fet aquest inventari en relació a l'illa de Mallorca; aquesta legislatura s'ha ampliat i s'ha completat amb les altres dues illes, amb les altres tres illes, perdó, i acaba d'arribar a la Direcció General de Cultura i a Sa Nostra el darrer estudi encarregat i ja realitzat, que són aquests dos volums que aquí poden veure tots vostès, que es titulen exactament "Hàbits i pràctiques culturals a les Illes Balears. Informe de resultats", que s'ha acabat el novembre de l'any 2002 i que és un informe, com dic, que ha arribat fa pocs dies a la Direcció General de Cultura i ara la Direcció General de Cultura en fa una primera anàlisi, i posteriorment se suposa que serà donat a conèixer tant a les institucions que gestionen àrees de cultura com a la societat en general. No sé quin tipus de possible publicació se'n farà, no sé si està plantejat encara, però en qualsevol cas deu ser el primer estudi ampli, detallat, exhaustiu, sobre hàbits i pràctiques culturals a les Illes Balears que s'ha fet mai, i creim que pot ser d'utilitat als diferents gestors, tant polítics com tècnics, de la cultura, de cara a

orientar la seva oferta, de cara a veure quins camins s'haurien de recórrer per impulsar un major consum cultural, etc.

És en aquest context d'aquestes actuacions diverses on hem de situar el treball que amb el títol "El futur de la memòria" ja ha estat imprès i que ja va ser presentat a l'opinió pública, i que no sé si varem remetre als grups parlamentaris, com hauríem d'haver fet en el seu moment. Si no ho varem fer, *mea culpa*, però evidentment estaran a disposició dels diferents grups parlamentaris.

Què pretén ser "El futur de la memòria"? He dit que havíem fet un estudi sobre els equipaments culturals existents, un inventari, perdó, i una descripció dels equipaments culturals existents. Idò bé, això seria, "El futur de la memòria", l'altra cara, per dir-ho d'alguna manera, de la moneda: no què tenim, de què disposam, sinó què hauríem de tenir, què ens fa falta per tenir un mapa d'equipaments culturals realment, diria jo, propi d'un país europeu que ha apostat des de fa dècades per la cultura, cosa que per ventura no succeeix a les Illes Balears, i quan dic dècades no m'estic referint a les dècades de les legislatures autonòmiques, sinó de més enllà de les legislatures autonòmiques. Tots nosaltres sabem que els països europeus comencen a dur a terme els seus grans equipaments culturals a la segona meitat dels XIX, les grans ciutats europees, i les ciutats mitjanes europees, sobretot de l'Europa occidental, al llarg del segle XX van creant els seus museus, els seus conservatoris, els seus teatres. En canvi a les Illes Balears com en el conjunt de l'Estat això no ha estat així fins èpoques molt recents, a no ser de manera -diríem- esporàdica.

Aleshores "El futur de la memòria" pretén ser un document de prospecció en una perspectiva de 15 anys vista, és a dir, la proposta que es presenta en societat amb aquest document és una proposta per dur a terme en un termini de 15 anys, i és una proposta que neix a partir d'una feina que fa una empresa especialitzada en aquest tipus de treballs, que consulta d'una manera intensa les diferents institucions públiques de les Illes Balears de més dimensió, per dir-ho d'alguna manera, demogràfica pressupostària. Per fer aquest document es parla, lògicament, amb el Govern i la seva àrea de cultura, es parla amb els consells insulars i es parla amb els principals ajuntaments de les Illes Balears, i aleshores aquest document pretén ser un document que recull totes les iniciatives que d'alguna manera ja estan en marxa o ja estan mínimament, diríem, dibuixades a l'horitzó encara que sigui d'una manera purament virtual, i a la vegada pretén ampliar aquestes iniciatives projectades amb totes aquelles altres iniciatives que des d'una perspectiva de completar el mapa d'equipaments culturals serien necessàries en un territori com les Illes Balears, i això sempre intentant combinar una sèrie de factors com és el factor de posar en valor, per dir-ho d'alguna manera, màxim el patrimoni històric i cultural i a la vegada posar en valor la capacitat de creativitat dels ciutadans de les Illes Balears. Per tant, patrimoni passat però relançat cap al futur en la mesura que amb una gestió particularment nova o renovadora es pugui posar en valor, i a la vegada crear els mecanismes que puguin permetre que la creativitat latent i real que existeix a les Illes Balears sigui més potenciada.

Evidentment hem de concebre aquest document com un document absolutament obert, com un document que no compromet cap administració, algú pot dir com una carta als Reis, algú altre pot dir com una espècie de viver d'empreses -en aquest cas no li digueu viver d'empreses, digueu-li viver d'iniciatives culturals-, i se suposa que en cada cas cada administració, tota sola o conjuntament amb altres administracions, ha de concretar l'actuació, la iniciativa i, a la vegada, ha de cercar fórmules de finançament per dur-la a terme, per dur-la a terme per a la seva realització, no per a la seva gestió una vegada realitzada, encara que també s'insinuen línies possibles.

En aquest document es comença fent un diagnòstic de la situació actual a les Illes Balears, tant a nivell legislatiu com, per exemple, de despesa de pressupostos dedicats a cultura. Una cosa que es constata és que a les Illes Balears es destinen massa pocs recursos a les polítiques culturals, frase textual que llegesc: "Un dels fets que han caracteritzat la cultura i les polítiques culturals ha estat l'escassetat de recursos, tant pel que fa a la dotació de pressupostos ordinaris com al nivell de qualitat de les infraestructures i les inversions necessàries"; aquesta frase ha estat reiteradament compartida jo diria que per gairebé la totalitat dels grups d'aquesta comissió i d'aquesta cambra en diverses ocasions.

Una altra cosa que es constata és que probablement no s'ha sabut fins ara trobar, o només d'una manera molt, per dir-ho d'alguna manera, excepcional, no s'ha sabut trobar la dimensió, per dir-ho d'alguna manera, de rendibilitat econòmica al patrimoni cultural, no s'ha sabut rendibilitzar en termes, entre cometes, turístics i econòmics, per dir-ho d'alguna manera, el patrimoni cultural. És una altra constatació que surt. Una altra constatació que surt és que es constata una excessiva manca de coordinació entre les diferents administracions que apareixen afectades pel tema de la cultura.

Evidentment podria anar jo esbrinant o fent la llista de tota una sèrie de coses més però no crec que sigui necessari. Crec que queda clar que és una prospectiva a 15 anys vista, l'elaboració de la qual ha comptat amb les aportacions, les idees, els suggeriments de diverses institucions, per ventura unes amb un grau d'identificació superior a les altres però totes han escoltat i totes han estat interlocutores del grup de gent que ha elaborat el projecte. Es constata l'escassetat de recursos destinats a polítiques culturals i la insuficient coordinació existent entre les administracions que han gestionat cultura, i una altra cosa que es constata és la insuficient formació dels gestors culturals, i també es constata el poc que han aprofitat els fons europeus a les Illes Balears de cara a poder crear o desenvolupar iniciatives en el món de la cultura.

Després hi ha una sèrie d'objectius generals. Si em permeten per ventura els llegesc la part en negreta de cada paràgraf, que ja permetrà tenir-ne una idea clara. Quins són els objectius generals que es pretenen dur a terme mitjançant aquest programa "El futur de la memòria"? Identificar noves oportunitats d'activitat cultural i patrimonial per al desenvolupament econòmic, turístic i social de les Illes Balears; promoure la cultura produïda a les Illes Balears en el passat i en

l'actualitat; posada en valor del patrimoni existent a les Illes Balears; captar noves fonts de finançament i d'inversió pública i privada; potenciar la comunicació de les actuacions i dels projectes en marxa entre les diferents administracions; planificar l'ordre de prioritats de les actuacions patrimonials i culturals previstes; establir mecanismes i procediments d'organització; desenvolupar i aplicar la legislació en matèria cultural i garantir la seva aplicació; i promoure el turisme cultural.

Una idea que sura en diverses ocasions al llarg d'aquest document és la idea que probablement es tracta de trobar noves fórmules de gestió dels equipaments culturals que de vegades, integrats de manera ordinària dins l'administració ordinària, poden quedar molt engolits i molt asfixiats i amb poca maniobrabilitat, i això és una cosa que es proposa en diversos moments.

Després, a una altra part del document, trobam un altre apartat que es titula "Criteris d'actuació". Aquests són, primer, tenir en compte la documentació i els plans de gestió generats per les diferents administracions; això és un document que no es fa des d'una administració que ignora o menysprea olímpicament allò que fan les altres, sinó des d'una administració i des d'una fundació privada que el que pretenen és fer un sac dins el qual totes les iniciatives que ja estan en marxa tenen cabuda en igualtat de condicions. Efectuar una lectura estratègica del llegat històric patrimonial de les Illes en relació a la seva implantació en el territori. Proposar mecanismes de millora de la coordinació. Garantir l'equilibri territorial de les accions proposades; som un país pluriinsular i a més a més dins cada una de les illes d'aquest país pluriinsular pot haver-hi necessitat d'equilibris territorials; no es tracta de crear grans concentracions d'equipaments a un lloc en detriment dels altres, per exemple la part forana de Mallorca, i és objecte d'atenció en diversos moments. Considerar especialment les particularitats de cadascuna de les Illes. Preveure la viabilitat econòmica de les actuacions creant una estructura organitzativa àgil de baix cost. I fomentar la participació i la innovació del teixit socioeconòmic.

I després s'estableixen 9 fronts d'actuació, que també repetiré o llegiré, que són els següents: La preservació del patrimoni integral de les Illes Balears, el patrimoni i el paisatge cultural. Desenvolupar un pla d'infraestructures culturals; d'alguna manera el pla d'infraestructures culturals és el que permet la generació de tota la resta d'objectius, rendibilització de recursos culturals, exigeix formació de gestors culturals, permet crear àmbits que estimulin la creativitat i la facilitin, etc., etc. Desenvolupar nous models de gestió; fixau-vos com aquest concepte de nous models de gestió apareix reiteradament. El foment i la projecció exterior de la cultura de les Illes Balears. La sensibilització de la població respecte del seu entorn cultural i la formació i captació de nous públics; evidentment això va lligat a la necessitat d'incrementar el consum cultural de la població autòctona. Desenvolupar programes de formació, reflexió i reciclatge per als tècnics i operadors culturals; això és el que té relació amb el centre de formació de què parlava abans. Promoure la creació d'empreses; aquí es fa una aposta per la creació d'empreses culturals, fins i tot es proposa en un moment determinat crear

un viver d'empreses culturals. Promoure i estimular el patrocini i el mecenatge. I promoure la cooperació entre els sectors culturals i els sectors de promoció econòmica, turisme, educació i serveis de la persona, desenvolupament territorial i sector tecnològic.

Una vegada s'ha fet tot això, que d'alguna manera vendria a ser la introducció, passariem a una segona part que seria la part a la qual es fan, per dir-ho d'alguna manera, les propostes de projectes, per dir-ho d'alguna manera, d'equipaments o d'infraestructures ja de manera concreta. Jo crec que aquí sobretot destaquen dues coses importants. Una és el projecte de creació de centres de referència o centres d'interpretació a cadascuna de les illes, cadascuna de les Illes Balears tendria un centre d'interpretació o centre de referència que permetria tant a la població autòctona, població escolar, com a població estrangera, en poc temps i a partir d'un audiovisual molt atractiu, molt potent, molt seductor i tota una sèrie d'elements molt seleccionats però que fossin molt representatius, molt emblemàtics de l'illa que es pretén visitar, adquirir una idea global sobre l'illa i, a partir de l'adquisició d'aquesta idea global sobre l'illa, triar aquelles opcions en les quals es voldria aprofundir; es pot veure a un centre de referència, posem per cas, de l'illa que sigui, tot un conjunt d'informacions sobre l'illa i algú diu "a mi ara m'interessa tot el que faci referència, per exemple, al patrimoni arqueològic", idè d'allà ha de sortir una línia d'aprofundiment com a visitador del que és el patrimoni arqueològic, però hi haurà hagut una introducció global d'immersió, per dir-ho d'alguna manera, dins la realitat de cada illa; per exemple, dins el Museu de Formentera, del qual s'està elaborant, com vaig dir la setmana passada, el projecte arquitectònic en aquest moment, dins el Museu de Formentera hi haurà el centre de referència, el centre d'informació de l'illa de Formentera. La proposta que es fa aquí és que aquest audiovisual potent que pugui veure el visitant sigui un audiovisual en el qual es presenta l'illa en un 80%, aproximadament, del seu contingut i temps, i en un 25% restant es connecta l'illa amb el conjunt de les Illes Balears, és a dir, aquella illa forma part d'un conjunt més ampli que són les Illes Balears. Evidentment tot això és interpretable a partir que cada illa faci el seu centre de referències i les administracions implicades en la realització del centre de referència decideixin que ha de ser el 60, el 20 o el zero. Això ja és la proposta que ens fan en un document, repetesc, obert, que no obliga, com he dit abans, cap administració, tampoc l'administració que l'ha encarregat, que és el Govern juntament amb Sa Nostra, que en aquest cas no és una administració.

Centres de referència jo crec que és una de les coses interessants que hi ha en aquest projecte "El futur de la memòria". Jo crec que hi guanyariem molt tots plegats si poguéssim disposar d'un centre d'interpretació d'aquestes característiques; millor anomenar-lo centre d'interpretació que centre de referència.

Després un altre concepte que apareix que jo crec que també és ben interessant és l'organització i ordenació dels diferents equipaments culturals en xarxes, cadascuna de les quals d'alguna manera constitueix una unitat formada per elements que a la vegada són autònoms i únics. Posaré un

exemple: imaginem que es vol fer un museu de ciències de la natura o un museu de la natura, per ventura es pot fer un gran equipament a un lloc determinat però després aquest museu de la natura ha de tenir en compte allò que existeix a Sóller, allò que pugui existir en un altre municipi de Mallorca, i tot això d'alguna manera s'ha de lligar. De la mateixa manera que podem fer un museu genèric de la ciència i la tecnologia, que és una de les coses que es proposen aquí; aquest museu de la ciència i la tecnologia possiblement ha de comptar amb els elements del ferrocarril de Sóller, del ferrocarril de Palma, l'electricitat a Alaró, que va ser el primer poble que en va tenir i a més a més hi ha encara -i a més restaurada- la central elèctrica que va produir la primera electricitat a Mallorca, és a dir, aquesta idea de museus territorials que en realitat vénen a ser una xarxa articulada. Després, en cada cas, les administracions implicades hauran de decidir, a nivell de gestió, de responsabilitat econòmica, organitzativa, però que com a mínim estiguin articulats en termes de promoció d'uns respecte als altres i de proposar des de cada un dels llocs la visita als altres llocs, i l'articulació de cada lloc amb els altres llocs amb documentació que es pugui trobar a cadascun dels llocs que es visiti.

Bé, a partir d'aquí hi ha una quantitat considerable d'infraestructures culturals organitzades per illes. Algú demanarà per què hem posat això i no hem posat això altre. S'ha posat allò que les entitats, les institucions i les persones que han estat consultades, els col·lectius que estan propiciant equipaments culturals, posem per cas els Amics del Museu de la Mar, els Amics que promouen el Museu de Ciències Naturals, tota aquesta gent que és societat civil activa té projectes museístics. Aleshores aquesta gent ha escoltat aquests projectes museístics i en la mesura que eren raonables perquè eren inexistents, s'han encaixat aquí dins.

Afortunadament, si passam revista del que aquí està relacionat, ens adonam que alguna cosa es mou, i moltes de les propostes que es fan aquí estan en marxa; algunes estan, malauradament, aturades perquè no hi ha recursos des de l'ajuntament per donar-los un empenta, per exemple el teatre La Defensora de Sóller, un teatre de l'any 1900, un teatre magnífic; han fet la primera fase, no tenen doblers per a la segona a l'ajuntament, no han trobat fons europeus, no han trobat fons de l'1% cultural; és un projecte que existeix. D'altres estan en marxa petites iniciatives, d'altres encara estan absolutament paralitzats: aquí surt el Museu de la Mar; fa pocs dies el Consell de Mallorca ha inaugurat una exposició presentant un projecte futur de museu de la Mar. És a dir, un dels objectius d'aquest document era, d'una banda, estimular l'aparició d'iniciatives i, de l'altra, donar una empenteta a aquelles iniciatives que ja estaven en marxa i que per ventura la necessitaven.

En qualsevol cas jo pens que aquest document és possible perquè coincideix en un moment històric en què dins la societat de les Illes Balears hi ha molt de moviment per fer equipaments culturals, jo crec que molt més que no n'hi havia hagut en moments del passat, i això evidentment no té res a veure amb una administració o amb l'altra, sinó que són moments històrics socials determinats que jo crec que des de les administracions se'ls pot animar, se'ls pot ajudar una mica, però que

malauradament poca cosa s'hi pot fer, perquè hi ha pocs recursos econòmics com tantes vegades hem dit.

A Formentera surt el futur Museu de Formentera; s'està elaborant el projecte. A Can Marroig començaran a fer-hi coses. Ara, vull dir, si anam repassant per illes ens adonarem que a totes les illes, afortunadament, hi ha moviment. És evident que els recursos recaptats amb l'ecotaxa poden ser molt importants per posar en marxa moltes de les iniciatives que aquí apareixen a les diferents illes, i es tracta que des de la cultura animem perquè sigui així.

A més a més dels equipaments culturals, infraestructures culturals, perdó, aquí es proposa una altra cosa, que són els itineraris culturals, que es tracta de lligar elements dispersos dins el territori que presenten una homogeneïtat diríem temàtica, de contingut, i que són articulats mitjançant propostes de visita. Recentment hem vist la presentació del itinerari per ciutat, l'Ajuntament de Palma promou un itinerari pel centre històric, i ben segur que també a les altres illes, que en aquest moment no ho record, hi deu haver coses semblants. Bé, idò, tot això està articulat amb una sèrie de requadres, de llistats, on s'explica el nom de l'equipament, el concepte, les rutes i itineraris que es poden fer, etc., etc.

I després es parla dels possibles costos econòmics de totes aquestes iniciatives. Evidentment, com podeu imaginar, són xifres aproximadament que probablement cada projecte concret després haurà de concretar, en alguns casos encertarà més o menys, però que donen una mínima idea i que permeten pensar que a les Illes Balears em sembla que és entre 15 i 20.000 milions de pessetes podríem disposar d'una quantitat d'equipaments culturals realment important. Algú per ventura dirà que això és una quantitat molt extraordinària. Aproximadament és la quantitat que s'haurà destinat a educació aquests quatre anys en creació de nous equipaments educatius; si comptam els de la Universitat probablement és més de 20.000 milions. Per tant és molt, però amb una implicació de moltes administracions i amb perspectives de finançament a mitjà termini és evident que, si per part de les diferents institucions polítiques de les Illes Balears hi ha voluntat d'impulsar, repetesc, en igualtat de condicions des de cada administració, i sabent que cada administració s'hi ha d'implicar i no ha d'esperar que siguin les altres que li resolguin el problema del finançament, creim que és un projecte possible amb totes les variables, lògicament, que la reflexió, l'anàlisi dels fets, la millora del projecte pogués implicar.

Per tant, l'objectiu bàsic d'aquest estudi era, jo diria, animar, estimular, crear expectativa de necessitat d'equipaments culturals per tal que tot *kyrie*, la societat civil, l'administració, les institucions s'espavilassin per tal d'intentar resoldre una deficiència que de veritat tenim, que és la deficiència d'equipaments, la insuficiència d'equipaments culturals que existeixen a les Illes Balears.

És ver que algú, i aquí pot passar en molts de casos amb tots els que som aquí, que conegui una mica el món cultural de les Illes Balears immediatament pensarà que, a més a més de fer aquestes infraestructures culturals, i fer marxar aquests

itineraris culturals, i incrementar el consum cultural, això requereix també pressupostos de gestió, requereix contractació de recursos humans per tal de fer funcionar els museus i etc., etc. Efectivament, aquí és allà on topam, probablement, amb les insuficiències cròniques del finançament de la comunitat autònoma de les Illes Balears que, malauradament, continua essent una comunitat autònoma que té molts més pocs doblers possibles per destinar a les infraestructures i a les polítiques culturals que moltes altres comunitats de l'Estat espanyol, per no dir gairebé totes, però en qualsevol cas jo crec que és important que tots plegats, i quan dic tots plegats vull dir les diferents forces polítiques que són presents a l'administració pública de les Illes Balears, tinguem l'ansietat d'aconseguir allò que encara no tenim i seria raonable que tenguéssim, i això jo crec que és un projecte per fer realitat i possible en la perspectiva de 13 anys, que són els que falten per arribar a l'any 2015 que aquí es marca. A mi em sembla que més o menys he fet la informació global que havia dit que faria i ara acabaria aquesta primera part de la meua intervenció.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Procediria ara, si els grups ho demanen, suspendre la sessió per un temps màxim de 45 minuts. No fa falta. Per tant, passarem a les preguntes i observacions que han de formular els grups i començarem pel Grup Parlamentari Popular que és l'autor de la iniciativa. Per tant, Sr. Gornés en nom del Grup Parlamentari Popular té la paraula per un temps de 10 minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Bones tardes Sr. Conseller i Sr. Director general. Agraïm la seva presència en aquesta comissió, arran d'un projecte que nosaltres entenem del màxim interès, perquè són poques les ocasions allà on un pot obtenir d'alguna manera una visió més o manco global de quin és el programa cultural de les Illes Balears i poder projectar cap al futur aquelles iniciatives que el puguin millorar.

Nosaltres havíem sol·licitat aquesta compareixença prèvia a una sol·licitud de documentació d'aquest estudi. Com sap el conseller i com recordarà l'hem interrogat, bé interrogat li hem fet algunes preguntes al llarg d'aquesta legislatura arran de les diferents notícies que han sortit en premsa sobre l'elaboració d'aquest projecte i bé ens ha interessat, com sap, en diferents fases de l'elaboració d'aquest document. Quan vàrem veure finalment que es presentava en públic va ser quan vàrem demanar, per les vies administratives que calen, una còpia d'aquest estudi. Malauradament no l'hem tenguda fins avui, a pesar que la sol·licitud es va tramitar a principis de setembre, si no record malament i açò fa inevitablement fa..., jo particularment només l'he pogut tenir a partir de les cinc d'avui horabaixa. Com comprendrà assimilar i fer un estudi prou exhaustiu sobre el contingut d'aquest document és bastant difícil. Per tant, haurà d'entendre que els comentaris que pugui fer en aquesta comissió per força tendran un cert grau de

superficialitat, precisament perquè no he pogut aprofundir, tal com a mi m'hagués agradat fer-ho.

Hi ha algunes qüestions que sí m'agradaria plantejar, algunes més concretes i unes altres més generals. Quan es va presentar en públic aquest document i vostè ho ha dit avui també aquí, es va dir que es pensava obrir un debat, jo entenc que públic, amb totes aquelles entitats, organitzacions, administracions públiques que d'una forma o l'altra tenen a veure amb la gestió, la intervenció, en definitiva amb la política cultura. Volia saber com pensen articular aquest fòrum de debat, jo entenc que ha de ser així, perquè clar vostè ha dit que és un document obert allà on, crec jo, s'hi podran presentar altres alternatives una vegada que està compilat tota la informació que han pogut anar recollint, és ara el moment que d'alguna manera es poden matisar alguns dels continguts que es presenten en aquest document i allà on entitats i institucions que no han estat consultades puguin dir la seva d'alguna manera.

Volia saber també si ens poguéu concretar un poc més de quin ha estat realment la participació dels ajuntaments i dels consells insulars en aquesta qüestió. Ja ens ha dit vostè que no hi han participat tots els ajuntaments, que hi ha participat només aquells que eren grans i volia saber s'alguna manera, clar la gestió cultural la duen tan els ajuntaments grans com els petits i els problemes, deficiències i solucions són diferents respecte precisament a la grandària de cada un d'aquests ajuntaments. Si només s'ha consultat els ajuntaments grans, vol dir açò que tota una faceta de la gestió cultural que puguin dur a terme els ajuntaments "petits" no es contempla? És un document que només vol incidir en aquest aspecte de cultura de grans nombres, o també intenta perfilar cultura, infraestructures culturals i solucions de gestió per a aquells ajuntaments petits? Particularment m'interessa el paper dels consells insulars que són els que tenen la responsabilitat i les competències directes en la gestió, perquè bé hi ha hagut alguns comentaris que no s'havia donat prou participació, no s'havien contemplat alguns dels suggeriments que s'havien fet arribar per tal de poder ser inclosos en aquest document i ens agradaria saber exactament quin ha estat realment el procés i de quina forma s'han escoltat i recollit els comentaris dels diferents consells.

Ens preocupa algunes de les qüestions quant al plantejament general, de com es fa l'estudi. Vostè mateix avui ens ha anunciat que ja disposa d'un estudi sobre els hàbits i pràctiques culturals a les Illes Balears, d'alguna forma es deu entendre. És un document, és un estudi que s'hauria d'haver tengut present i elaborat anteriorment a l'elaboració d'aquest altre. Nosaltres ja vàrem proposar a principi de legislatura que s'elaborés aquest estudi, malauradament no va comptar amb el suport de tots els grups parlamentaris i bé, al final ens alegrem que d'alguna manera s'hagi aconseguit aquest document que estam segurs que és d'interès, també li demanaríem una còpia per tal que el puguem estudiar conjuntament. Perquè clar en funció del que digui aquest document sobre quines són les preferències de gaudi cultural, alguns dels projectes que es contemplen i que es recullen en aquest document d'"El futur de la memòria" tal vegada queden com a desfasats o sense

contingut. D'alguna forma hi hauria d'haver una corresponsabilitat entre aquest estudi sobre que és allò que desitja i que és allò que demanda la societat balear quant a oci i gaudi i com es correspon des d'aquest document per tal de donar compliment a aquesta demanda.

Respecte a alguns dels projectes o idees que es recullen en aquest document, vostè ha dit que es recullen iniciatives que estan en marxa i que d'alguna manera es vol donar contingut i ampliació de cara a poder tenir continuïtat no, per tal de donar valor al patrimoni cultural, juntament amb la creativitat dels ciutadans. Però en definitiva són cada una de les administracions, cada un dels organismes que tenen responsabilitat directe amb els projectes que hagin posat en marxa, si tenen la paraula final quant a seguir els suggeriments o la línia que marca aquest document o no. Açò crec que vostè ho ha dit, que no obliga a ningú, ni tan sols al propi Govern de les Illes Balears com a impulsor d'aquesta iniciativa i açò d'alguna forma lleva base en aquest document, si no és un document vinculant, si no és un document compromès, si no és un document que va associat amb una sèrie de partides que possibilitin la seva aplicació.

Evidentment és un document polític, com he dit abans fins i tot pot ser un document necessari per tal de què ens puguem fer una idea de conjunt amb una certa perspectiva sobre quina és la situació real de les infraestructures, de la gestió dels problemes del personal especialitzat que puguem tenir aquí a les Illes i de quines són les solucions que es puguin articular. Però clar quan un veu que hi ha un problema i que la solució passa necessàriament per un compromís econòmic i aquest compromís econòmic és molt elevat o no està a disposició del que pugui estar interessat en la qüestió, clar crea una certa angoixa de no poder-lo tirar per endavant. És la impressió que ens dona aquest document. Vostè ho ha dit dient que qualcú podria dir que era una carta als reis mags, sí és una carta ambiciosa als reis mags i que implicarà que ens haguem portat molt bé perquè ens puguin dur tots aquests regals.

D'alguna forma també aquesta feina de recopilació i de combinació de projectes i idees en matèria de cultura posa en evidència una altra qüestió que s'ha posat a discussió a certs àmbits, hi ha una espècie de "rum rum" sobre quin ha de ser el futur per exemple del Govern de les Illes Balears en relació a la gestió cultural. Jo crec que aquest document d'alguna manera posa en evidència la necessitat que el Govern de les Illes Balears tengui un mínim paper, per dir-ho d'una forma senzilla, quant a la gestió de la cultura, quant a la coordinació entre els diferents consells perquè d'alguna forma i a pesar com tots sabem...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gornés vagi acabant per favor, ja ha exhaurit el seu temps.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Cada consell insular té les seves competències i les seves línies polítiques per tal de desenvolupar-les, jo crec que és molt

interessant poder comptar amb un organisme coordinador i que d'alguna manera també mantengui els contactes entre les diferents illes i d'aquestes amb l'Estat o altres àmbits superiors.

La valoració econòmica que es fa en aquest estudi ens ha semblat molt simple. Realment no sabem perquè reparteixen com si fos una pedrega, una sèrie de doblers amb una sèrie de projectes, no sabem quina valoració s'ha fet per tal de què es signin una sèrie de partides a cada un d'aquests projectes, que per cert vénen reflectits, si no m'equivoc, en pessetes i bé açò d'alguna forma és una anècdota. La temporalització que s'explica al final del document, clar açò sí que queda més en fals que res, perquè clar si no hi ha ningú que impulsi, que coordini, que dirigeixi, algú que no tingui el pensament en clau d'execució d'aquest document, evidentment la temporalització és una cosa que queda absolutament desfasada.

I vaig acabant ja. És interessant i el document jo crec que d'alguna forma hauria d'incidir més en aquest aspecte, per què des de l'empresa privada i sobretot les turístiques, no s'inverteix més en gestió de patrimoni cultural? És un fet curiós, per exemple Mallorca que té un patrimoni cultural immens no es vegin iniciatives amb un cert contingut vull dir, amb una certa serietat, no estic rallant de records ni coses folklòriques, sinó que tinguin un poc de projecció en aquest sentit, com passa per exemple en iniciatives un poc més limitades a Menorca i no sé si a Eivissa perquè no ho conec tant. Però jo crec que el document hauria de fer una anàlisi un poc més profunda sobre aquesta qüestió.

En definitiva crec que és un document millorable, però bé com a punt de partida pot servir, tot i tenint en compte aquestes deficiències, que com dic he pogut observar d'una forma molt ràpida i com dic superficial i tal vegada açò lleva rigor a la meua intervenció en aquesta comissió. Per altra banda també sorprèn que el patrimoni religiós, molt important a les Illes Balears, tengui un paper no sé si insignificant, però petit respecte a altres tipus de patrimonis. També hi ha qüestions de terminologia, es ratlla de museus territorials, terminologia que no s'adapta d'alguna manera a aquells projectes de llei que tenim ara en marxa per exemple, la Llei de museus que ratlla de centres d'interpretació i aquí s'està parlant d'un altre tipus de terminologia. És a dir, d'alguna manera s'hauria de conjugar tota aquesta terminologia per tal de donar un poc d'homogeneïtat al document.

I fins aquí la meua intervenció. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller, pot triar si vol contestar la intervenció del Grup Popular o contestarà globalment a tot? Contesta ara, per tant, té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. La primera cosa que he de fer és lamentar que li hagi arribat tard el document perquè si mirant-ho poc ja ha fet tota una sèrie d'observacions que jo crec que són

molt interessants, si hagués tengut temps de mirar-ho amb més tranquil·litat i amb més temps, encara hauríem millorat aquestes observacions. Em comprometo a intentar que tot això arribi més d'hora als grups parlamentaris.

Bé jo respondré a una sèrie de coses un poc més generals i després el Sr. Pere Muñoz ho respondrà més específicament. Bé, jo la primera cosa que voldria reiterar és que, ja ho he dit i ho torn a repetir, cap administració no té cap obligació ni una de sentir-se compromesa amb el contingut d'aquest document, és un document que pretén no ser vinculant, sinó ser estimulant de dinàmiques que es generin des de dins cada institució per desenvolupar projectes de creació d'infraestructures culturals, etcètera. Així i tot com li he dit, si repassam aquest document pàgina per pàgina veurem que moltes coses que aquí es diuen ja estan donant passes i jo crec que estan donant passes en un sentit encertat, no perquè ho digui aquest document, sinó perquè aquest document probablement va recollir unes iniciatives que ja estaven orientades i per tant, reflecteix aquesta orientació.

El tema de plantejament general que vostè plantejava, que diu que s'hauria d'haver tengut anteriorment l'estudi sobre hàbits i pràctiques culturals. Jo aquí el que voldria plantejar és el tema de què tots aquests documents nosaltres pensam que són documents que s'han de creuar, s'han de creuar i s'han d'aprofitar mútuament. Jo no crec que fos encertat i aquest document ni molt manco ho pretenia és que féssim una enquesta, un estudi sobre hàbits de consum cultural i creéssim una oferta d'infraestructures culturals només per satisfer aquells hàbits de consum cultural existents. Jo crec que dins una política cultural com cal hi ha d'haver iniciatives per ventura de l'Administració pública, que ja de principi saben que tendran una expectativa de públic limitada, però que socialment i culturalment es valoren com a importants la seva existència i la seva potenciació futura com a un pol d'atracció de visites i d'interès. Per tant, jo crec que és un poc aquest element. Per exemple, pot haver-hi una casa museu dedicada a un escriptor, a Mallorca ja comença a haver-hi iniciatives d'aquest tipus i n'hi ha alguna. El Consell de Mallorca ha comprat la casa de'n Blai Bonet a Santanyí, un casa immortalitzada per Blai Bonet en múltiples autoreferències en els seus poemes, hi vol fer una casa museu, per ventura la visitaran 1.500 persones cada any, però està bé, probablement és útil culturalment parlant que la pinacoteca, la biblioteca, la documentació de'n Blai Bonet que es conservi i fins i tot, l'ambient de casa dins el qual en Blai Bonet va viure es conservi en la mesura que econòmicament i culturalment sigui possible. M'explic? És a dir, jo crec que hi ha d'haver un equilibri, una alimentació mútua entre hàbits i demandes de consum i oferta de les institucions en una progressió més o manco clara.

Vostè ha plantejat un gran tema i és quin ha de ser el futur del Govern de les Illes Balears en la gestió i coordinació de la cultura, jo crec que més o menys està clara la cosa, gestió de la cultura i la promoció interna de la cultura dins l'àmbit de cada illa per part dels consells insulars i una coordinació enormement discreta i feta des d'un organisme que és la Direcció general de Cultura, que posats a no tenir no té ni

personal per gestionar els organismes de coordinació que es puguin crear que és la realitat dura. Ara jo crec que aquí estam en un altre terreny, estam en el terreny i això respon una mica a allò que vostè ha plantejat en relació als ajuntaments petits, evidentment des d'aquest estudi no es menysprea la necessitat de tenir petites infraestructures culturals a tots els municipis de les Illes Balears.

La primera cosa que es va fer va ser l'inventari dels equipaments culturals existents per detectar quins ajuntaments de les Balears encara no tenen biblioteca, quin no tenen ni una miserable sala d'exposicions i lògicament es pensa que el més raonable seria cobrir aquests dèficits. Però aquest document neix amb la voluntat de plantejar la creació d'infraestructures culturals a un nivell d'infraestructures culturals mitjanes-grans, per entendre-nos, més que petites infraestructures culturals que moltes vegades es poden solucionar a partir dels propis pressuposts municipals i en col·laboració de les línies d'ajut que tenen els consells insulars de pla d'obres i serveis, etcètera. Aquí es parla, per dir-ho d'alguna manera, d'infraestructures culturals de format mitjà, gran i que difícilment poder ser per ventura assumides per institucions públiques en solitari, si més no la seva creació immediata, era un poc la filosofia de fons que hi havia. I això, què explica? Com que els tords volen baixos a les Illes Balears i difícilment hi ha administracions públiques que pel seu propi compte puguin fer grans coses, intentem crear per dir-ho d'alguna manera, grups d'aportació de recursos des d'Europa, Estat, Govern, consells insulars i ajuntaments i arplegarem qui puguem, en un plantejament absolutament pragmàtic de la situació i de la realitat.

L'altra cosa que vostè planteja és la gestió. Des de la meua perspectiva, qualsevol dels equipaments que aquí es proposen ha de tenir un protagonista fonamental en la gestió i un responsable fonamental, que és el consell insular respectiu o l'ajuntament, suposant que l'ajuntament en sigui titular d'aquella infraestructura lògicament. Però el Govern, des del meu punt de vista, pot formar part d'un organisme de gestió que es construeixi *ad hoc*, ho vaig dir l'altre dia amb el Museu de Formentera, jo crec que el Govern una vegada l'hagi fet i l'hagi dotat ha de quedar amb una presència testimonial a l'organisme de gestió del Museu de Formentera, a més de posar-hi la quantitat de recursos que anualment hi haurà de posar per al seu funcionament i han de ser el consell i l'Ajuntament de Formentera els qui han de dur la direcció del Museu de Formentera i el Govern ha de tenir una posició, repetesc, secundària. Aquest és el meu plantejament, no sé què passarà, perquè a mi em passa una cosa i encara estam tan enfora de gestionar els equipaments culturals que no tenim, que la veritat és que en aquest moment em preocupa secundàriament. És un poc el mateix que passa quan surt alguna cosa comprada amb doblers de l'ecotaxa, estam tan enfora d'arribar en el moment que gestionarem l'equipament que aleshores ja ho aclarirem, encara que jo des de la meua perspectiva particular ho tenc claríssim. Crec que els consells insulars i els ajuntaments i el Govern en un paper secundari. Això eren dos comentaris que volia fer.

Vostè ha dit una cosa que crec que és interessant, clar ha plantejat una pregunta, per què no s'inverteix més en patrimoni cultura des de l'empresa privada? Aquí es proposa la creació d'una oficina de captació de patrocinis i mecenatges que existeix en algunes comunitats autònomes, a Catalunya per exemple i replega bastants de centenars de milions de pessetes cada any. És a dir, és molt interessant, jo l'altre dia vaig llegir als diaris la iniciativa que ha tengut el Sr. Portella a Menorca i em va semblar magnífica. Jo crec que tothom està disposat, si troba alguna empresa per exercir de patrocinadora i de mecenes de qualsevol tipus d'iniciativa, jo crec que tothom està disposat a facilitar-los que puguin fer de patrocinadors. Ara li puc assegurar que no és gens fàcil, i vostè ho sap.

Després el tema del patrimoni religiós, efectivament té raó vostè. Aquí no s'ha pretès fer un document en el qual d'alguna manera hi surti tot i per què jo diria el patrimoni religiós no? Perquè d'alguna manera el patrimoni religiós més satisfactoriament, manco satisfactoriament hi ha unes línies de treball en el patrimoni religiós, existeixen unes quantitats relativament notables que es generen des de la Direcció general de l'Habitatge, deu ser, que van destinades al patrimoni religiós, que en convenis amb el bisbat de cada illa i amb plans 10 i moltes parròquies en participació dels propis ciutadans creients o interessats en la conservació del patrimoni, s'estan generant línies que s'està fent molt de camí relativament aviat. Per tant, jo diria que aquest era un tema "encaminat" no es plantejava aquesta qüestió d'una manera omnipresent, però jo crec que quan llegim aquí patrimoni, també hi podem incloure com a referència genèrica a patrimoni ningú descarta patrimoni religiós i si ens hi fixam aquí més aviat parlem de patrimoni nou, de patrimoni a construir, a crear en molts de casos quan feim l'inventari. Algun teatre restaurat, però no hi ha edificis a restaurar, com serien els edificis religiosos, que a més a més repetesc, més o menys estan encarrilats.

Ara si li sembla bé al Sr. President, el Sr. Pere Muñoz podria respondre les primeres coses que ha plantejat, ajuntaments, consells, institucions que crec que podrà respondre amb més exactitud.

EL SR. PRESIDENT:

Sí el Sr. Pere Muñoz té la paraula.

EL SR. DIRECTOR GENERAL DE CULTURA (Pere Muñoz i Perugorría):

Gràcies, Sr. President, bon vespre. En principi jo crec que l'anàlisi que ha fet el Sr. Gornés d'aquest estudi coincideix molt amb l'anàlisi que fa el propi Govern. És veritat que hi ha una sèrie de deficiències a l'estudi i que hi ha alguns temes que no acaben d'estar tancats, però la voluntat primera de l'estudi és intentar a partir d'aquesta primera compareixença i aquí entraré en el tema de participació que ha exposat, entrar a un debat que seria bo, potser per primera vegada, però seria bo que hi hagués un consens generalitzat entre totes les forces polítiques i les institucions públiques de les Illes Balears de cara als equipaments necessaris a les Illes Balears.

Aquesta anàlisi tenia més perills que altra cosa, era una anàlisi complicada i d'alguna manera podia estar subjecte a molta demagògia. Per tant, quan vàrem pensar elaborar aquesta anàlisi ja vàiem aquest perill, però a la vegada pensàvem que era necessari fer-ho i era una aposta que s'havia de fer. Es podia donar la demagògia de dir que en aquest municipi no hi ha res, el Govern no vol fer res aquí o allà, però no es tractava d'aquell petit municipi, es tractava com ha dit el conseller, d'unes grans infraestructures. La voluntat és, o bé transformant completament aquest document o bé assumint en part aquest document, o assumint-lo completament i com a mínim hi hagi, i això mirarem de quina manera es pot articular, un consens i per primera vegada ens assegurem i diguem que volem a les Illes Balears en matèria d'infraestructures d'aquí a l'any 2015 i no anar amb una improvisació, que crec que tots els governs segurament l'hem duita a terme, una improvisació continua que fa que moltes vegades tinguem pa per avui i gana per demà.

S'ha fet una consulta a molts d'ajuntaments, Alcúdia, Palma, Calvià, Inca, Eivissa, Maó, Ciutadella, consells i normalment en general s'ha admès totes les propostes dels ajuntaments. Si l'Ajuntament d'Inca pensava que era necessari que hi hagués, a més per iniciativa seva, el Museu de la pell, o el Museu de les arts gràfiques, tot i que això pot tenir un llarg termini, s'ha de cercar finançament, etcètera, però com que era fruit de la iniciativa d'un ajuntament i ell creia que hi havia de ser s'hi posava. L'única que no s'ha posat són algunes iniciatives que podien sortir, en varen sortir molt poques, que pretenien precisament el contrari, que hi hagués un altre ajuntament que no ho posés perquè ho volia..., no en general el que es pretenia era que tothom que volgués tirar endavant una iniciativa i hagués fet un esforç de pensar-hi, a vegades fins i tot econòmicament que hi fos. Per tant, s'han recollit tots aquests equipaments, deixant de banda allò que considerem equipaments bàsics, que són les biblioteques, arxius, teatres, etcètera. Bàsicament parlàvem d'equipaments museístics, d'interpretació, etcètera.

Els suggeriments dels consells i dels ajuntaments nosaltres pensam que en la seva totalitat estan inclosos i si no és així, ha estat fruit que pot ser la inclusió d'un d'aquests suggeriments podia anar en contra d'un altre suggeriment que havia fet una altra institució, però res més. L'enquesta d'hàbits, efectivament a principi de legislatura nosaltres vàrem fer unes declaracions dient que s'havia de fer una enquesta d'hàbits culturals, a partir d'aquí el Partit Popular va presentar una proposició i l'enquesta d'hàbits havia d'anar més aviat i ha anat més lenta, i és un document -el veuen vostès aquí- que té pràcticament 500 pàgines, és un document molt complet, però no han viscut els dos documents d'esquena, és a dir, anàvem tenint informació de l'enquesta d'hàbits i també de l'anàlisi en directe de la realitat, i anàvem, d'alguna manera, acompanyant aquest document, però tanmateix com que aquest document és un document obert, l'enquesta d'hàbits perfectament en aquests moments es pot integrar en el document i es pot modificar en el sentit que s'hagi de modificar.

El document, efectivament, no obliga ningú i no obliga al mateix Govern. Aquesta és una de les altres coses que nosaltres ens vàrem plantejar, que coincidim amb la seva

proposta, amb la seva esmena. No obliga ningú perquè, primer, el Govern no té potestat per obligar ningú, però sí que podria tenir la iniciativa d'intentar arribar a un consens. Tot i que no obliga ningú hi ha moltes de les actuacions que figuren en el futur de la memòria que ja s'han duit a terme, i n'esmentaré algunes perquè vostè ho pugui comprovar. Al punt 1 de la preservació del patrimoni cultural i natural es parla de desenvolupament de mecanismes de protecció, i efectivament els consells insulars han impulsat molts de mecanismes de protecció durant aquesta legislatura; es parla de desenvolupament legislatiu, llei de museus, llei d'arxius i biblioteques, llei de cultura popular i llei de patrimoni, desenvolupament de la Llei de patrimoni, i això s'està fent, en alguns casos ja ha entrat en aquesta cambra i s'ha aprovat, i altres s'han elaborat i encara no han tengut entrada. A l'àmbit del desenvolupament del pla d'infraestructures, del Museu de la Mar a Mallorca s'ha fet un projecte, un pla director, i en aquests moments s'està fent un pla de desenvolupament del Museu de la Mar a Sóller, a Palma i a altres centres. S'ha fet un mapa d'infraestructures bàsiques, que també l'esmentava el pla, aquest mapa que ha explicat el conseller un poc per damunt, s'han intentat desenvolupar nous models de gestió sobretot donant formació als gestors culturals explicant quins models de gestió hi havia, tant de consorcis com d'empreses públiques, etc., o fundacions, etc. S'ha fet la projecció exterior de què parla aquest document. S'han fet tasques de sensibilització de la població respecte al seu entorn cultural i natural, a l'àmbit educatiu des d'un programa impulsat pel Govern en el conjunt de totes les Illes; des de l'àmbit social alguns consells insulars han fet aquesta feina; i des de l'àmbit científic l'Institut d'Estudis Baleàrics ha fet una sèrie de publicacions precisament per fomentar la investigació en el camp del patrimoni cultural de les Illes Balears. S'han desenvolupat també programes de formació des de l'espai de formació... Bé, tota una sèrie d'altres coses: s'han creat xarxes de cooperació, hi ha hagut coordinació entre institucions, etc. Falten moltes coses per fer però s'ha intentat començar a fer feina en aquest sentit.

La valoració econòmica i la temporalització, que són dues de les coses que vostè ha esmentat, efectivament al primer esborrany del document hi havia una temporalització per anys, però veïem que això podia quedar molt bé però era una fallàcia, ja que hi ha unes expectatives que tanmateix a un moment determinat no es podrien complir. Nosaltres no podríem fer una temporalització d'uns equipaments que nosaltres mateixos no havíem de desenvolupar. Per tant dir que el museu de les arts gràfiques s'hauria de fer l'any 2008 o l'any 2010, segurament ni l'Ajuntament d'Inca, ni el Govern de les Illes Balears, ni el Consell Insular de Mallorca no sabem quan es podrà fer el museu de les arts gràfiques, però que és un equipament a fer perquè hi ha una sèrie d'elements que hi són, això sí que com a mínim fins aquí hem pogut arribar. I la valoració econòmica s'han fet uns estàndards. Vostè veurà que hi ha uns metres quadrats, i segons els metres quadrats són uns estàndards que existeixen a nivell internacional o estatal que són per a dotació, per a infraestructura, i s'han aplicat aquests estàndards amb tot el que això significa del fet que hi pugui haver variacions, que efectivament n'hi ha, de variacions, n'hi pot haver, de variacions. Hi ha hagut altres casos en què no s'han fet

aquests estàndards, que el que s'ha fet realment és aplicar els projectes quan un consell o un ajuntament ja sabia la valoració econòmica, s'ha fet d'aquesta manera.

I realment no s'ha enviat a tots els grups, i això ho lamentam, però ha estat per una qüestió molt doïuda però real: quan es va presentar a la premsa no hi havia la versió definitiva editada, i quan es va editar una versió definitiva hi va haver una deficiència, que faltaven quatre pàgines, i això ha fet que es retardàs; ha estat lamentable però ha estat així, em sap greu.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Muñoz. Exhaurit aquest... Té una contrarèplica, Sr. Gornés, si la vol utilitzar.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. D'una forma molt breu, sí, respecte a allò del comentari sobre l'enquesta d'hàbits culturals, que ha dit el conseller que les enquestes no han de dirigir de qualque forma en exclusivitat les polítiques que puguin desenvolupar les administracions estic totalment d'acord, i no ho he volgut expressar així en la meua primera intervenció, que entenc que hi ha una sèrie d'infraestructures bàsiques, necessàries i imprescindibles que s'han de tenir, digui el que digui la gent, està clar.

Respecte a un comentari que ha fet el director general sobre la possibilitat que es pogués fer una certa demagògia quant al desenvolupament d'una sèrie d'infraestructures de tipus cultural, que es pugui donar peu a açò, bé, jo crec que no, crec que si l'estudi és prou seriós i els protagonistes de l'estudi, com és la Fundació Sa Nostra i el mateix Govern, han emprat els barems i els perfils objectius que pertoquen la demagògia no hi cap, de qualque forma, o sigui que jo en açò crec que el Grup Popular pot estar tranquil en aquest sentit.

I res més. Açò és tot. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Donaríem ara la paraula a la resta de grups que vulguin intervenir. Pel Grup d'Esquerra Unida i Ecologista té la paraula el Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Bona tarda, senyores diputades i senyors diputats. També bona tarda, Sr. Conseller de Cultura i Educació i director general de Cultura. Ens ha presentat en aquest primer punt de l'ordre del dia d'avui el document "El futur de la memòria" responnent a una petició de compareixença del Grup Popular que ja tenia uns mesos.

En aquest punt, quan he d'intervenir com a diputat del Grup d'Esquerra Unida i Ecologista, em passa que em trob amb l'esquizofrènia que a vegades solem patir els diputats que som també consellers i que som consellers amb acció de govern a altres institucions, així que com a conseller de Cultura,

Educació i Esports de Menorca tenc coneixement d'aquest document, de la seva elaboració, de (...), de les reunions diverses que s'han mantingut, però per deguda discreció al que és una altra institució i unes relacions d'àmbit discrecional, només puc fer ús de la informació que tenc com a diputat, i figura que la informació que tenc com a diputat l'he rebuda com el Sr. Simó Gornés fa dues hores.

Des d'aquest punt de vista vull expressar que "El futur de la memòria" obeeix més al moment en què es va encomanar que no al moment actual en què es presenta, com a primera observació general; que "El futur de la memòria" no té molt clara la qüestió de les competències entre Govern i consells insulars. Crec que la mateixa elaboració d'"El futur de la memòria", com ha explicat aquí el senyor director general, amb contactes directes amb els ajuntaments, ja posa de manifest un problema que tenim sempre de veure si la relació amb els ajuntaments la tenen en cada territori els consells insulars o la pot tenir el Govern directament; jo crec que és un fet contradictori que s'ha posat de manifest en l'elaboració, com ha explicat el Sr. Pere Muñoz. Crec que "El futur de la memòria" és una proposta concreta de l'empresa que el fa, d'una empresa especialitzada que el presenta i del Govern que li dóna suport i que, segons sembla, no obliga ningú, però jo crec que sí que obliga, hi ha una obligació moral, quan es presenten idees i propostes sobre el paper obliga les institucions sobre el territori del qual es plantegen aquestes propostes; per tant sí que hi ha una certa obligació moral quan es posa per escrit i que tal vegada s'ha de tenir més en compte en aquest sentit.

Crec que és una aposta positiva per pensar la cultura, per reflexionar sobre cultura, per debatre i produir debat. De fet, a la darrera intervenció que hi ha hagut entre el Grup Popular i el Govern s'ha parlat i s'ha saludat aquesta convidada al debat que sembla que ha sorgit avui fosquet en aquesta sala de comissions del Parlament, però clar, el novembre del 2002 obrir un debat sobre matèria cultural és un poc tard en vistes al 2003, encara que (...) aquest debat, podem pensar el 2003 obrir-lo en un espai nou, que sempre és important.

Per altra part també "El futur de la memòria" sense un pla de finançament és una idea i s'ha de prendre com una idea, i llavors cadascú podrà valorar en un sentit o un altre, segons quina sigui la funció que tenguim, i jo crec que posa de manifest -i ho ha remarcat el conseller d'Educació i Cultura perfectament, i té tota la raó- aquesta gran misèria econòmica en què es troben les polítiques culturals a les Illes Balears, sigui quina sigui la institució que les promogui perquè, clar, parlar de mils de milions de pessetes i llavors..., ara ho hauríem de traduir a euros, quan es va fer, quan tots sabem que per exemple infraestructures culturals que tenim el compromís i l'obligació de gestionar, com són els museus o arxius històrics, sabem que estan infradotats, amb dèficits molts grans, que van venir així de la mateixa administració de l'Estat en el moment del traspàs de les competències de la gestió a la comunitat autònoma, i clar, quan la realitat et menja el futur, és molt mal de fer fer futur de la memòria, és mal de fer.

Jo crec que hi ha molts de valors, moltes coses importants i interessants, però una cosa crec que s'ha equivocat en el

plantejament d'aquest document ha estat en fer una relació de peticions d'ajuntaments i consells. Jo crec que aquesta relació podria haver estat feta de forma documental, com un annex, però que hi havia d'haver un període d'anàlisi d'aquestes peticions, de reflexió de necessitats a partir d'estudi de demanda, d'usos, i després de decisió, de prioritització, però fer una suma de peticions municipals o insulars potser no és la forma més adequada de fer un document d'aquest tipus.

I jo crec que per últim i com a darrera reflexió, a més avui capvespre sembla que tots derivam cap a les reflexions teòriques, supòs que perquè la proximitat del desembre ens indueix a aquestes reflexions teòriques, jo crec que aquí aquest tema ens posa una altra vegada sobre la qüestió de les competències en matèria de gestió cultural, en matèria de cultura, amb tres administracions actuant al mateix territori i l'absència de la quarta, que hauria de ser present, però que tal vegada seria el debat més important a fer de cara al futur. Crec que en aquest període, i ho dic ara fent ús de la meua esquizofrènia, ja com a conseller de Cultura, crec que en aquest període la relació entre consells i govern ha estat molt bona, prolífica, molt més intensa que en el període anterior sense haver estat dins el Govern anterior, però pel que coneixia crec que ha estat més bona, amb moltes qüestions positives, tal vegada aquesta no podíem posar-la com a exemplar, però sí que hi ha hagut moltes qüestions positives, i en aquests moments, pel que ha dit el Sr. Damià Pons veig que no va per aquí, i estic content de sentir-ho d'aquesta manera, però en aquests moments tant la projecció d'aquest mapa d'infraestructures, o aquestes idees d'infraestructures de l'aplicació de l'ecotaxa, però sobretot per la política quotidiana de conselleries com la Turisme en matèria de cultura o esports, conselleries del Govern balear, crec que a vegades les competències que van rebre els consells insulars en el seu moment estan en entredit quan hi ha polítiques culturals o artístiques o esportives d'altres conselleries que res no tenen a veure amb cultura, que poden entrar en contradicció amb les polítiques que cada consell insular vol fer, vol tirar endavant en matèria de cultura.

I per acabar, i atès que el Sr. Conseller Damià Pons ha felicitat aquest humil conseller del Consell Insular de Menorca per una idea que va llegir als diaris de Menorca fa pocs dies, jo he de dir en honor a la veritat que vam recollir aquesta idea de l'anterior conseller de Cultura i nosaltres el que hem fet és donar-li forma, perquè en aquell moment l'anterior conseller de Cultura no va tenir ni possibilitat ni temps per donar-li forma, i des del nostre punt de vista quan hi ha idees bones sobre la taula s'han intentar fer possibles i açò és el que hem fet.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Hi ha altres grups? En nom del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula el Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Gràcies, Sr. President. Únicament és per agrair la presència del conseller i del director general per a la presentació global que ens ha fet el conseller del document "El futur de la memòria", i de l'explicació més detallada que ens ha fet el

director general de Cultura, i compartim l'anàlisi que es fa respecte a la situació cultural a les Illes Balears, i compartim també el fet que es vulguin posar instruments per part del Govern per millorar la gestió cultural de les nostres illes, i entenem, com ha dit el conseller, que aquest estudi pot representar una bona eina per conèixer millor què s'ha de fer d'ara endavant a fi d'arribar a poder tenir un bon mapa de la riquesa cultural illenca en la perspectiva de l'any 2015.

Simplement el que volíem fer com a observació és que de les explicacions que ens ha donat el conseller deduïm que es tracta d'una qüestió molt relacionada amb la voluntat política que es vulgui dur a terme, però que al mateix temps és una vera necessitat que té cadascuna de les Illes, i el que més alegra és veure que hi ha també un nou compromís del Govern de les Illes Balears, que amb aquest estudi fa veure que no solament es dedica a aplicar recursos econòmics, sinó també a anar marcant unes línies d'orientació de polítiques culturals de cara al futur per a aquestes illes nostres.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Buele. Sr. Pons, en nom del Grup Parlamentari Socialista té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, president, seré molt breu, perquè la indocumentació fa que estigui empegueït de dir disbarats, però hi ha dues coses que sí que voldria reflexionar, i jo crec que mai no és tard per començar un estudi d'aquesta categoria i, fins i tot, crec que tenim pendent dins aquesta comunitat autònoma un inventari de tots els béns culturals. Quan dic tots els inventaris dels béns culturals em referesc a patrimoni musical, etnològic, civil o eclesial, és igual, però que òbviament amb el que succeeix a pinacoteques privades i a arxius privats són de gran perill; són de gran perill primer de tot perquè hi ha un mercat obert que pot accedir o pot tenir la voluntat d'accedir a aquests béns, i que per qüestions moltes vegades d'herència, de finalització o per canvi d'interès de la família sobre la conservació d'aquests béns puguin fer que aquesta comunitat autònoma perdi fons que seria òbviament un empobriment total.

A part d'açò jo crec que aquest estudi, que és com a començament, perfecte, tenint en compte, primer, la concepció del ciutadà com un actor del fet cultural i no com un element passiu; per tant, hi ha d'haver una política que és una política dinàmica, sigui de la comunitat autònoma, sigui dels consells insulars o dels ajuntaments, amb uns fets nous que ens estrenyeran força, que no només parlem de cultura del passat sinó de cultura del futur, i em sembla molt adient aquest títol que li heu triat, que parla de futur on la interculturalitat o les noves tecnologies tendran, òbviament, un paper cabdal, i han de ser les administracions que hauran de posar en mans del públic en general sistemes de participació. Açò seria un patrimoni que ara ja és de participació. No és el Govern, ni són els consells insulars, ni són els ajuntaments els que determinen les activitats de tipus culturals; han de promocionar la cultura,

han de fer possible que la gent la gaudeixi com a actor o també com a admirador.

Per tant que sigui açò com a començament. Quan tinguem el document el mirarem i si podem aportar alguna cosa positiva ho farem de bona voluntat, i si veim alguna cosa amb la qual discrepam amb la mateixa bona voluntat la comunicarem raonant el perquè d'aquesta manca de coincidència. De totes maneres jo crec que és una feina notable, només pel que ha explicat com a presentació el Sr. Conseller, cosa que és d'agrair. No importa que siguem a final de legislatura perquè la cultura té una continuïtat que passa per damunt de les velleïtats polítiques dels calendaris tancats.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. Per contestar o per (...) referències o suggeriments que hagin fet.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, sobretot respondré al Sr. Portella. Abans vull manifestar la meua ignorància del fet que hagués estat ja el Sr. Simó Gornés el que hagués posat en marxa aquesta iniciativa; en aquest cas el felicito a ell per haver-la posat en marxa o per haver-la pensada i al Sr. Portella per haver-la executada.

I això em permet entroncar un poc amb aquesta idea que ha expressat el Sr. Portella, la qual no compartesc, que és que el novembre del 2002, quan falten sis mesos perquè hi hagi unes noves eleccions i per tant uns nous governs i uns nous responsables polítics, etc., etc., com a hipòtesi de futur, és massa tard per començar aquestes coses. Precisament el cas de la idea del Sr. Gornés que vostè remata jo crec que exemplifica que no; jo crec que realitzar infraestructures d'una certa envergadura és una tasca que no té cabuda dins una legislatura, precisament, jo crec que si volem arribar a tenir alguna cosa de veritat sòlida no queda més remei que anar encadenant allò que uns han començat i que els altres acaben, i que uns altres milloren, perquè els que coneixem una mica l'administració des de dins i ens hem de barallar amb tanta gent, amb interventors, amb les limitacions pressupostàries..., és a dir, sabem que posar en marxa una idea, crear una mica d'acompanyament solidari d'aquella idea, encarregar a algú que faci un projecte en el qual es formalitzi en un projecte concret la idea, és una bufetada tan immensa de temps que una legislatura no és suficient. Per tant jo crec que efectivament potser hauria estat millor que fos fa un any, que encara haguéssim tengut temps de alguna cosa, però posar en marxa la màquina en el moment que sigui pot ser útil.

A més a més jo he dit abans i repetesc, i no és mèrit del Govern ni de la conselleria, que ningú interpreti que estaria en això, si repassam les coses que apareixen aquí afortunadament hi ha moltes coses que donen passes. Si féssim una relació dels projectes que tenen encarregats el projecte museològic o museogràfic dels que apareixen aquí veuríem que és significativa. En alguns casos hi ha projectes arquitectònics

encarregats i els projectes museogràfics ja estan fets. Hi ha moviment: el Consell de Mallorca aquesta setmana el projecte del Museu de la Mar, a Menorca és evident que han donat una dimensió de potenciar més els jaciments arqueològics... Vull dir que jo crec que hi ha moltes coses que s'estan movent i del que es tracta és d'anar sumant i d'anar donant continuïtat a les coses.

En un moment determinat el Sr. Portella ha dit, i jo també discrep d'aquesta afirmació tan rotunda que ell ha fet, que "El futur de la memòria" és una proposta de l'empresa que ha fet l'estudi. No, jo crec que és una proposta de l'empresa després d'escoltar gent, després de presentar-los un primer esborrany i consultar-lo, després de fer rectificacions, després d'introduir noves coses. Per tant jo diria que lògicament l'empresa ha fet una aportació important en la configuració de determinades coses, però el resultat final és obra bastant més col·lectiva que no estrictament de l'empresa, i jo pens que també el Govern, els consells, els ajuntaments que han estat consultats en són una mica corresponsables, uns en un grau d'identificació major i uns altres en un grau d'identificació menor.

Evidentment m'ha parlat del fet que la conselleria, en el mesura que és l'administració que majoritàriament ha impulsat el projecte de la realització d'aquest estudi "El futur de la memòria", està moralment obligada, per dir-ho d'alguna manera, a intentar dur a terme el major nombre possible d'iniciatives que aquí es proposen. Assumim aquesta obligació; ara, jo crec que qualsevol administració està obligada moralment a intentar resoldre les possibles mancances en infraestructures culturals que existeixen dins la societat, per dir-ho d'alguna manera, que governa, i per tant per ventura la realització d'aquest document ens obliga una mica més però no molt més.

El tema de fer la relació d'infraestructures culturals, evidentment això és una cosa sobre la qual es va pensar més de dues vegades. Ara, jo pens que si aquest estudi no acabava amb un llistat d'infraestructures culturals concretes hauria estat percebut no com un element animador, que és el que pretén ser, sinó com una espècie de document teòric, abstracte, sense aterratge dins la realitat. Sé que té els seus riscos, perquè hi ha el risc, que afortunadament no s'ha produït, que un ajuntament digui "a mi no m'heu posat", s'empipi amb el document, i no, i sobretot hi ha el perill que no s'entengui aquest document, perquè aquest document pot ser interpretat com un document que és un pla d'actuació i no ho és, és un document que vol estimular l'aparició i l'execució de plans de creació d'infraestructures culturals.

I després hi ha el tema de les gestions, de la competència de la gestió en matèria cultural. El Sr. Portella ha dit que "El futur de la memòria" no té molt clares les competències de les diferents administracions. Aquí li puc dir, i a més vostè ja ho sap perquè en algun moment ha estat present en alguna discussió sobre aquest tema, l'empresa que ha realitzat aquest treball no és de Balears i és constatable fàcilment que resulta molt difícil, a alguna empresa o a algun gestor cultural de fora de les Illes Balears, entendre el mapa de les competències en matèria cultural que a les Illes Balears tenim establert, els resulta molt difícil, no acaben d'imaginar que sigui possible un govern

que no tinguin competències en matèria cultural, i jo -no sé si el Sr. Portella en va ser testimoni- una de les feines que precisament més he fet en l'elaboració d'aquest document és explicar una vegada i una altra el tema de la gestió distribuïda entre Govern i consells insulars, hi ho dec haver dit centenars de vegades, possiblement. Jo pens que en aquests moments aquesta confusió en l'àmbit competencial pot aparèixer però apareix molt marginalment o molt secundàriament, perquè en qualsevol cas si de cas apareixeria amb els possibles plantejaments, propostes de cara a la gestió de les infraestructures culturals, que aquí més aviat es resolen genèricament amb l'orientació cap a fórmules de consorcis, fundacions, organismes autònoms, que se suposa que han de ser un punt de trobada de les diferents administracions en molts de casos, en altres no, amb la perspectiva que jo he dit abans, que és l'hegemonia dins aquests organismes dels respectius consells insulars i ajuntaments.

Vostè planteja una altra cosa de la qual hem tengut ocasió de parlar diverses vegades al llarg d'aquesta legislatura, que és Govern ajuntaments. Clar, hi pot haver un plantejament, que és que el Govern no ha de tenir relacions amb els ajuntaments en aquells àmbits competencials que estan transferits als consells insulars. Jo crec que en aquest moment a nivell, no d'Estat, que l'Estat, l'administració de l'Estat practica un absentisme molt permanent, no respon ni les cartes, però a nivell europeu jo crec que el creuament, les interrelacions, etc., etc., entre les administracions són molt freqüents, i havent-hi un sol Estatut d'Autonomia, no quatre estatuts d'autonomia, i essent com s'ha fet una tasca de relació purament consultiva amb els ajuntaments, hauria d'estar com a molt acomplexat el Govern com per creure que és absolutament gairebé il·legítim, per no dir il·legal, entrar en contacte amb els ajuntaments que, tanmateix, t'envien cartes, tanmateix intenten aconseguir finançament del Govern, i sobretot series un grosser si un dia que et demanen visita no els la donassis. Per tant a mi m'agradaria que es contextualitzàs dins la realitat dels fets quotidians de l'actuació política i no només dins la teòrica dels repartiments competencials en el tracte.

Respecte al Sr. Buele jo crec que trobarà en aquest document moltes idees i moltes propostes que ben segur, perquè el conec, s'hi identificarà i les considerarà positives. I respecte a la intervenció que ha fet el Sr. Tirs Pons, evidentment la seva alerta sobre aquest patrimoni en perill, fons documentals que es poden vendre o malvendre, que volen fugir de les Illes Balears, això és una amenaça permanent que penja sobre els nostres caps perquè estam en un canvi de cicle històric en relació a molts de patrimonis familiars, molts dels quals tenen importants fons documentals, i les administracions públiques es troben amb molts pocs recursos per poder fer front a aquestes situacions. Així i tot aquest govern com a mínim va afrontar la, entre cometes, salvació d'un patrimoni important que era el llegat Alcover-Moll que, com saben vostès, va ser comprat i que en aquests moments és present a l'Arxiu històric del Regne de Mallorca i que, en la mesura en què es vagi digitalitzant, estarà a l'abast de la resta de ciutadans de les altres illes i de les institucions de les altres illes. En qualsevol cas és un perill ben real.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. No hi ha torn de rèpliques? Per tant donaríem per esgotada aquesta compareixença. Agraïm la presència del Sr. Conseller i del senyor director general.

II. Proposició no de llei RGE núm. 3028/02, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a la presència de totes les llengües oficials de l'Estat a les webs dels organismes oficials de l'Estat.

I passam al segon punt de l'ordre del dia i darrer d'avui, que consisteix en la proposició no de llei RGE núm. 3028/02, presentada pel Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista, relativa a...

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Sr. President, si em disculpa, per una qüestió d'ordre. Hi ha ara una conferència, com sap, en el Saló d'Actes del portaveu de Coalició Canària, si no ho record malament. El nostre grup demana formalment, no sé per quin procediment, que es pogués de qualque forma ajornar el debat d'aquesta proposició no de llei perquè hi ha alguns diputats que estan interessats en poder assistir a aquesta conferència.

Ja sé que..., no vull que soni com a descortès, ni com una falta de respecte cap a la proposició del PSM que ens mereix, com dic, tot el respecte. Però bé, he de formular aquesta proposta als membres de la comissió.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sr. Gornés, el Reglament taxa com es fan aquestes qüestions i entre altres coses el President d'aquesta comissió ja havia consultat el Sr. Portaveu del Grup del PSM, és preceptiva l'opinió en aquest cas dels portaveus i ell ha manifestat que desitja defensar-la avui. Per tant, seguirem amb la defensa d'aquesta iniciativa que és relativa a la presència de les llengües oficials de l'Estat en les webs dels organismes oficials de l'Estat. Per tant, Sr. Buele té la paraula.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Gràcies, Sr. President. Intentaré presentar aquesta proposició no de llei que tenim presentada en aquest Parlament per part del PSM-Entesa Nacionalista sobre la presència de totes les llengües oficials de l'Estat a les webs dels organismes oficials de l'Estat. I ens una proposició no de llei que respon, des del nostre punt de vista, al fet que l'Estat espanyol dins el conjunt d'Europa és un estat una mica singular en molts d'aspectes, com intentaré exposar aquí.

Tots els diputats sabem que són 11 actualment els idiomes que han assolit el nivell d'oficial dins la Unió Europea i que són

emprats com a tals en el Parlament Europeu, l'alemany, el danès, l'anglès, l'espanyol, el finès, el francès, el grec, l'italià, el neerlandès, el portuguès i el suec. I a aquestes 11 llengües oficials són a punt d'afegir-s'hi 12 més i és bo tenir present que algunes d'aquestes llengües que ja són oficials o preoficials a la Unió Europea compten amb un nombre de parlants sensiblement inferior al basc, al català o el gallec que són tres llengües parlades a l'Estat espanyol. També sabem que a la Unió Europea hi ha més de 60 comunitats lingüístiques i autòctones i més de 40 milions de ciutadans europeus que parlen una llengua europea diferent de les 11 llengües oficials de la Unió. I precisament per això la Comissió Europea ja va posar en marxa iniciatives per promoure i fer conèixer la diversitat lingüística d'Europa.

Tots sabem també que a l'Estat espanyol coexisteixen 4 grups lingüístics que tenen unes dimensions força considerables dins la Unió Europea. I en aquesta situació l'Estat espanyol representa un cas molt singular, assenyalaré dues dades característiques. Devers el 27% de la població de l'Estat espanyol té com a pròpia una llengua diferent del castellà, que és l'única llengua oficial a tot l'Estat. Més del 40% de la població viu en uns territoris allà on és oficial una altra llengua diferent a l'oficial de tot l'Estat, que és el castellà. Aquest percentatge a altres estats europeus no arriba ni tan sols al 6% i quan aquest percentatge és superior, com pot ser el cas de Suïssa, o Bèlgica, s'està optant allà per un model lingüístic en què cap llengua no és preeminent sobre les altres. Mentre cada una d'aquestes llengües és l'única oficial en el territori respectiu, els òrgans centrals d'aquells estats són multilingües i empen amb els ciutadans la llengua pròpia d'aquests. Sabem que la Constitució espanyola estableix una ordenació d'aquesta diversitat lingüística que dóna preeminència gairebé en exclusiu a la llengua castellana sobre les altres. Mentre la llengua castellana és declarada oficial arreu de l'Estat, les altres llengües només ho són declarades oficials en els territoris històrics respectius. I voldríem remarcar aquesta dada perquè consideram que és bàsica per entendre la nostra proposta perquè això succeeix amb una oficialitat territorial que afecta totes les administracions públiques que operen en els respectius territoris, l'autonòmica, la local, l'estatal i la de justícia.

Què passa però en els nostres temps? Hi ha la introducció de modernes tecnologies de la comunicació, que també han arribat a l'Estat espanyol. Aquestes noves tecnologies de la comunicació faciliten l'accés, faciliten el contacte amb qualsevol Administració de l'Estat, des del propi territori, sense sortir del propi territori podem a través d'internet posar-nos en contacte i comunicació amb qualsevol Administració de l'Estat. Resulta per a nosaltres un vertader contrasentit per tant, que l'Administració de l'Estat, que ha de respectar el dret de la ciutadania a ser atès en la seva llengua pròpia, només ho hagi de fer quan compta amb una delegació físicament establerta en els territoris on són oficials altres llengües diferent de la castellana.

Nosaltres consideram que pel respecte que es mereixen totes aquestes llengües, resulta molt més raonable que totes les pàgines web de les Administracions estatals que fan referència

a qüestions d'interès general siguin accessibles en català i en les altres llengües de l'Estat a la ciutadania que s'hi vulgui adreçar. Per què deim això? Posam un motiu d'índole democràtic- lingüístic. La presència i el pes específic de l'Estat espanyol dins la Unió Europea enlloc d'anar-lo allunyant l'hauria d'anar acostant cada vegada més cap a aquells models lingüístics que són més igualitaris i posaré alguns exemples molt ràpidament. Si miram Finlàndia, el Govern de Finlàndia manté oberta la pàgina web i utilitza les dues llengües europees que són pròpies d'alguns dels indrets del seu territori, el finès i el suec. Si miram Bèlgica, el Govern federal de Bèlgica manté oberta la pàgina web on empra les tres llengües europees pròpies del seu territori, neerlandès, francès i alemany, com Finlàndia també hi afegeix a més, l'anglès. Si miram Suïssa és un cas molt particular, perquè Suïssa hem intentat entrar dins la pàgina web de l'Assemblea Federal de la Confederació Helvètica, dins una altra pàgina web de l'Administració federal de contribucions i dins una altra pàgina web de la Cancelleria federal i aquí sí que nosaltres hi veim que s'utilitzen tres de les quatre llengües pròpies que s'empren a cada cantó suís, l'alemany, el francès i l'italià surten a la pàgina web de l'Assemblea Federal de la Confederació Helvètica. L'alemany, el francès i l'italià surt a l'Administració federal de contribucions, que és el centre competent de la Confederació Helvètica en matèria d'assumptes fiscals nacionals i internacionals. Però si ens fixam en la Cancelleria Federal arriba a utilitzar la pàgina web totes quatre llengües pròpies que s'empren a cada un dels territoris, l'italià, el romanç, l'alemany i el francès i afegeix també l'anglès.

Entram dins la pàgina web del Govern espanyol i únicament en castellà. A diferència de tots aquests estats europeus plurilingües a Espanya la web oficial dels organismes oficials de l'Estat espanyol només s'utilitza una de les quatre llengües declarades com a oficials i que són usades en el territori, el castellà, això sí s'hi afegeixen l'anglès i el francès. Davant d'aquest fet nosaltres creim havent repassat aquestes pàgines web de les institucions oficials europees ens fa veure que tots aquests estats europeus plurilingües les publiquen ja, a hores d'ara i no des de fa pocs dies amb més o manco diversitat en les llengües pròpies de cada un dels territoris que els integren. Amb dues llengües Finlàndia, tres llengües Bèlgica i fins i tot, quatre llengües Suïssa. Tots mantenen pàgines web plurilingües, tret d'Espanya que únicament ho fa en castellà.

És per això que des del PSM-Entesa Nacionalista hem volgut presentar aquesta proposició no de llei mitjançant la qual volem instar el Govern de l'Estat a introduir a les pàgines web dels organismes oficials la presència de totes les llengües que són oficials en alguns dels territoris de l'Estat. Per això creim que s'han d'adoptar les mesures necessàries perquè aquestes pàgines web del Govern de l'Estat, principalment les que contenen informació que abasta tots els territoris de l'Estat, siguin accessibles en qualsevol llengua oficial a l'Estat espanyol i que instem el Govern de l'Estat que adopti les mesures necessàries perquè les institucions oficials que tenen abast estatal facin servir totes les llengües oficials a l'Estat espanyol a les seves pàgines web. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Buele. Toca ara el torn de fixació de posicions dels grups parlamentaris. Grups que vulguin intervenir? Per tant, en nom del Grup Popular el Sr. Gornés té la paraula.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Començaré per llegir un tros de l'exposició de motius del Grup Parlamentari PSM. "L'oficialitat del català afecta totes les administracions que operen en el territori on el català és llengua oficial", "...on el català és llengua oficial". I vull recalcar açò perquè el nostre grup entén, tot i que compartim algunes de les coses que ha dit el portaveu en relació a la promoció, la defensa de la nostra llengua, no compartim per altra banda el contingut dels acords que ens proposa la proposició no de llei.

Nosaltres entenem que les pàgines web són de l'Estat i que l'Estat té com a llengua oficial el castellà i és aquesta que s'ha d'emprar en el territori nacional, en el territori estatal. Açò no vol dir, i no s'ha de interpretar malament i que ningú vulgui veure coses que no són, que des del Grup Parlamentari Popular menysvaloram la nostra llengua per fer-la més efectiva i que no defensam l'ús en tots els àmbits que pertocin. Sincerament entenem que l'Estat ha d'emprar la llengua que li pertoca i no hi veim en absolut una falta de respecte cap a les comunitats autònomes que tenen una altra llengua, aquesta terminologia que sembla que darrerament de llengua pròpia, nosaltres tenim dues llengües pròpies i hi ha comunitats autònomes que només en tenen una de llengua pròpia, a Castella només tenen com a llengua pròpia el castellà, nosaltres tenim la sort que en tenim dues de llengües pròpies, miri per on.

Per intentar fer un poc de comparació, també m'he dedicat a cercar pàgines web, he vist que en el Parlament Europeu, en el Consell de la Unió Europea no s'empren tots els idiomes en tota la documentació, ni en tots els recursos que estan penjats a la pàgina web. És a dir, hi ha molta documentació que només apareix amb anglès i alemany o en francès, les altres llengües no apareixen en la majoria dels casos i açò no crec que sigui un menyspreu de les institucions de la Unió Europea cap a les llengües, com pugui ser el castellà. Atracant un poc més el ratolí cap a pàgines web més local, la pàgina web del Govern de les Illes Balears tot en català, no hi ha castellà. L'Ajuntament de Ciutadella, tot en català, menys la salutació del Batle que està en català i en castellà. Ajuntament de Son Servera, dic Ciutadella i Son Servera, perquè hi ha regidors del PSM o en estan governats en majoria absoluta per part del PSM, resulta que l'agenda d'actes només està en català, no està en castellà. El Consell Insular de Menorca, he intentat entrar avui, té dues banderetes, una la bandera catalana i l'altre la bandera espanyola i l'espanyola no va, sembla que està allà sense contingut, però no va, però la bandera hi és. En el Consell Insular de Mallorca, també tot en català.

És a dir, si demanam respecte per a la nostra llengua a altres bandes, també hauríem de tenir d'alguna forma respecte per l'altra llengua que nosaltres empram aquí, que la tenim com a pròpia també, per tal de poder facilitar als ciutadans que puguin

fer precisament tot açò que vostè diu aquí. El ciutadà té dret a emprar la llengua catalana i altres llengües quan es relaciona amb aquestes administracions i per tant, aquestes han d'estar a disposició d'atendre en català, en castellà també, oralment o per escrit al ciutadà que s'adreça en aquesta llengua.

Nosaltres açò ho veim com a una incoherència que no en volem fer més qüestió d'aquesta qüestió, però hauran d'entendre que el vot del Grup Popular sigui negatiu en aquesta proposició de llei.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Toca ara el torn de rèplica per part del grup autor de la proposició.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Molt breument. Simplement Sr. President, en primer lloc la proposició no de llei enlloc demana que es llevi el castellà i en conseqüència la segona part a la qual feia referència el portaveu del Grup Parlamentari Popular no ens hi fixarem.

Sí a la primera, perquè precisament aquesta frase que ha volgut citar de l'exposició de motius "...on el català és llengua oficial", resulta que precisament és això el que nosaltres proposam, que allà on és llengua oficial, per exemple les Illes Balears, Menorca, Mallorca, a Eivissa, Formentera, qualsevol lloc allà on es parli la llengua catalana i una persona entri dins una pàgina web de l'Estat espanyol el català sigui llengua oficial. Estam aquí i resulta que entrant dins una Administració pública que ens ha d'atendre també en català i no ens hi atén.

Aleshores des del nostre punt de vista entenem que aquesta proposició no de llei pot contribuir a fer que la llengua catalana, que és la pròpia de les Illes Balears, pugui ser també molt més coneguda i al mateix temps molt més practicada, fins i tot per la gent que viu en aquestes Illes.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Buele. No hi ha altres torns d'intervenció. Per tant, esgotat aquest debat passaríem a la votació.

Senyores i senyors diputats que voten a favor?
Vots en contra?

Abstencions?

LA SRA. LLETRADA:

Vots a favor 9, vots en contra 5, abstencions cap.

EL SR. PRESIDENT:

Per tant, queda aprovada aquesta proposició no de llei relativa a la presència de les llengües oficials de l'Estat en les webs dels organismes oficials de l'Estat.

I una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui, advertir a les senyores i senyors diputats que dijous que ve en principi hi haurà ponència, relativa a la Llei d'universitats, em sembla, d'organització institucional d'universitats. Per tant, a les 18,30 de dijous que ve, o tal vegada a les 18 si m'autoritzen a avançar aquesta mitja hora.

Una vegada dit això s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	12 euros.
Sis mesos	6 euros.
Tres mesos	3 euros.
Preu de l'exemplar	0,60 euros.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma